

Τέτη Σώλου

Ο κόσμος μόνο όταν τον
 μοιράζεσαι υπάρχει

Γλύκα Παυλίδου

Μα ποια είναι τέλος πάντων η Ιζόλα; Είναι κοντή, ψηλή, πληρώνει ΕΝΦΙΑ, που μένει; Της αρέσει το θέατρο; Που κάνει διακοπές; Τρώει τα σπαράγγια; Τα κιχιά πως τις βρίσκει; Αδιάφορα, νόστιμα, υγιεινά; Πως βρέθηκε στην πόλη μας; Έφτασε λοιπόν η ώρα να γνωρίσουμε ποια είναι η κυρία που φλερτάρει τον τελευταίο καιρό με την πόλη μας και χαρίζει σε μικρούς και μεγάλους λίγη από τη μαγεία της.

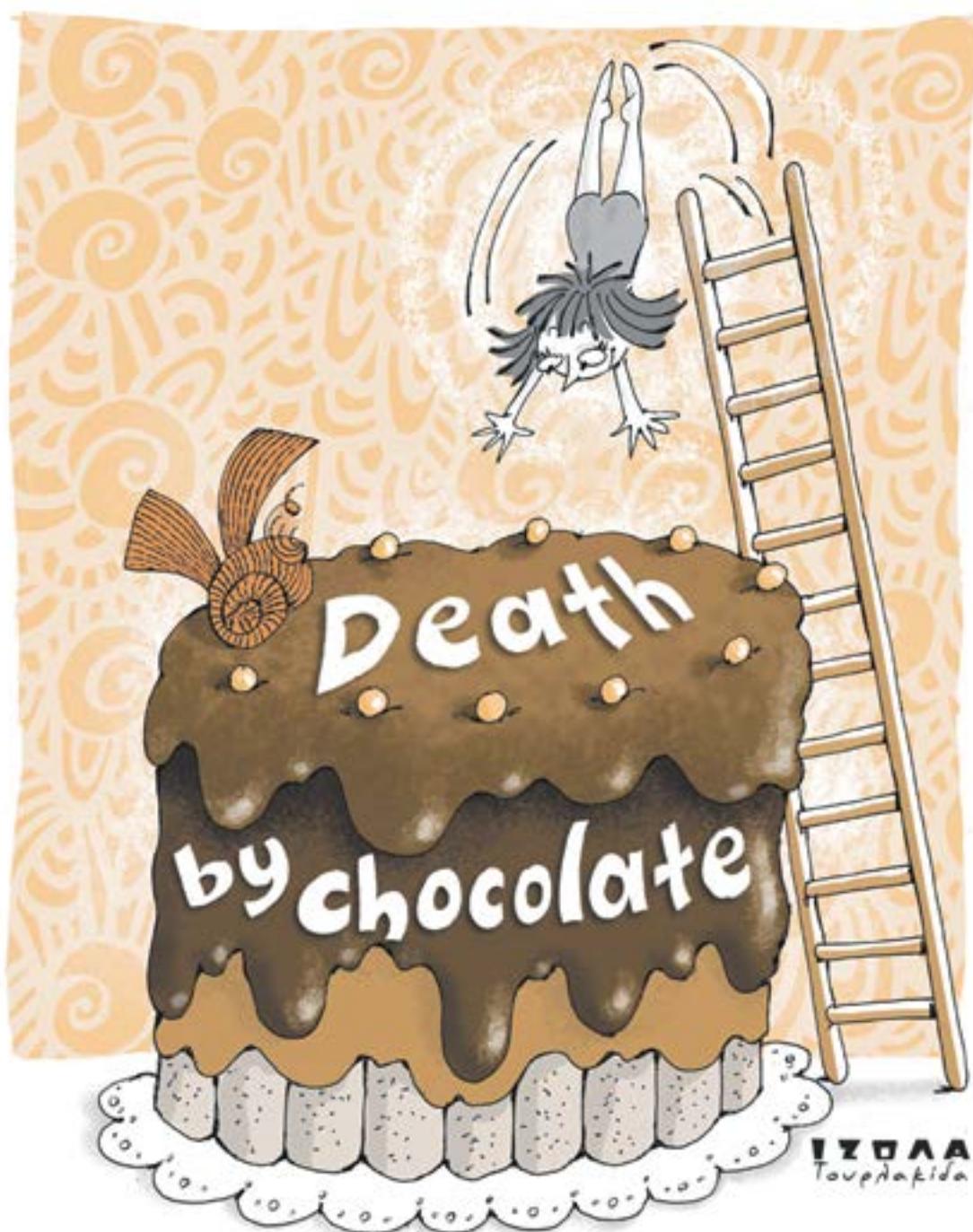
Ήταν καλοκαίρι του 2015 όταν πρωτοείδα την Ιζόλα να φιγουράρει με μια τεράστια κουλουρόπιτα στο κεφάλι – όπως τις κουβαλούσαν οι γιαγιάδες μας παλιά από το φούρνο- κοσμώντας ένα από τα κεντρικότερα ξενοδοχεία της πόλης και ενθουσιάστηκα με το στυλ και την φινέτσα της. Μια φίλη μου έφαγε τα αυτιά να συναντήσω οπωδήποτε την δημιουργό της, αλλά ήρθαν τα πάνω κάτω και δεν συναντήθηκαμε. Το έφερα βαρέως....

Νοέμβρη του 2015 έγινε η πρώτη συνάντηση μας και δεν έτυχε! Πέτυχε!

Η Τέτη Σώλου είναι μια πολυτάλαντη γυναίκα που ζει και κινείται με αισιοδοξία και χαμόγελο μέσα σε μια τραυματισμένη Ελλάδα. Σκιτσογράφος, συγγραφέας, μεταφράστρια, εικαστικός και φυσικά η δημιουργός της γοητευτικής ΙΖΟΛΑΣ.

Τα σκίτσα της επιβιώνουν μέσα στον σκληρό κόσμο μας γιατί διαθέτουν ευαισθησία και αλήθεια, εφόδια απαραίτητα για να μπορεί να πορεύεται ένας καλλιτέχνης. Τα κείμενα της αγγίζουν με ένα μαγικό ραβδί τις ψυχές μικρών και μεγάλων. Οι μεταφράσεις της έκαναν γνωστό σε όλη την Ελλάδα τον Λευκάδιο Χερν, και τα βιβλία του μπήκαν στις σχολικές βιβλιοθήκες.

Μα ας πάμε κοντά της ... σίγουρα θα έχει πολλά να μας πει κι ενδιαφέροντα....

Αγαπητή Τέτη, εάν σου έδινα ένα χαρτί και ένα μολύβι και σου ζητούσα να ζωγραφίσεις τον κόσμο σήμερα, τι θα έκανες;

Θέλεις να σου δείξω το σημειωματάριό μου που το κουβαλάω μαζί μου και κάνω σκίτσα όπου βρίσκομαι; Είναι γεμάτο αποσπάσματα του κόσμου μας έτσι όπως περνάει μέσα από το δικό μου φίλτρο.

Πως θιώνεις την αγάπη μέσα από τα γραπτά σου και τα σκίτσα σου;

Ας μιλήσουμε γι' αγάπη. Η αγάπη είναι υπέρβαση, ανιδιοτελής προσφορά, αποδοχή και ενσυναίσθηση. Αγαπώ τον άλλον γι' αυτό που είναι και όχι γι' αυτό που θα ήθελα να είναι. Η μάνα μου θα μ' αγαπούσε ακόμα κι αν είχα σκοτώσει. Γιατί; Γιατί είμαι παιδί της και με αγαπάει εκ των προτέρων.

Ο άλλος είναι πάντα ο άλλος. Η δική μας στάση απέναντί του καθορίζεται από το ποιοι είμαστε εμείς. Μόνο αν ξέρουμε ποιοι είμαστε, πού πατάμε και πού βρισκόμαστε μπορεί να έχει κάποια ελπίδα ο άλλος.

Πιστεύω πως η Ιζόλα έχει αυτό το στοιχείο. Της υπέρβασης.

Πολλές φορές θεωρούμε ότι ο εμπνευστής κάποιου χαρακτήρα ταυτίζεται μ' αυτόν. Εγώ λέω και ναι και όχι. Τα δημιουργήματα του καλλιτέχνη είναι σαν τα παιδιά του. Έχουν στοιχεία από κείνον, εκείνος πάλι έχει την τάση να τα βλέπει εξιδανικευμένα. Επιπλέον μπορούν να κάνουν πράγματα έξω από τα καθιερωμένα και ο δημιουργός να είναι επιεικής απέναντί τους.

Τα σκίτσα σου πιστεύεις ότι είναι διαχρονικά; Πιστεύεις ότι θα «λειτουργούν» και τα επόμενα χρόνια;

Η Ιζόλα είναι όλα αυτά μαζί. Ενσαρκώνει μια γυναίκα που μπορεί να κινείται άνετα ανάμεσα στις συμβάσεις του καθώσπερισμού και της υπέρβασης. Είναι γνήσια, αυθεντική και ανυστερόβουλη. Έχει αξίες που στην αρχή προκαλούν αμηχανία, γιατί η σύγχρονη κοινωνία

έχει εθιστεί στην υποκρισία, τελικά όμως γίνεται αποδεκτή γιατί είναι αυτή που είναι. Δεν έχει δεύτερη ανάγνωση η Ιζόλα. Με την έννοια αυτή είναι διαχρονική. Ενσαρκώνει πανανθρώπινες αξίες αμετάβλητες στον χώρο και στον χρόνο.

Ποιος είναι ο αγαπημένος σου παιδικός ήρωας και γιατί;

Μέρι Πόπινς, οπωδήποτε. Μου άνοιγε την πόρτα που άνοιγε σ' έναν κόσμο όπου η φαντασία κυκλοφορούσε ελεύθερη και όπου όλα ήταν δυνατά. Υστερά μου έδωσε το κλειδί. Η Πολυάννα μου άρεσε αλλά δεν ταυτίζόμουν. Η Τζο από τις Μικρές Κυρίες μου είχε κερδίσει την αγάπη μου. Επίσης τον Μπλεκ πήγαινα με χίλια. Ναι, μα την αρκούδα!

Μίλησέ μας για την ΙΖΟΛΑ...

Η Ιζόλα γεννήθηκε τον Φλεβάρη του 2013 μέσα στην κρίση, γιατί ο μόνος τρόπος ν' αντισταθείς στην καινούργια κατοχή που ισοπεδώνει και εκμηδενίζει είναι να δημιουργείς. «Την άνοιξη, αν δεν τη βρεις, τη φτιάχνεις», είχα διαβάσει σ' έναν τοίχο.

Η Ιζόλα δεν είναι απλώς ένας ήρωας που δημιουργήσα ή το άλτερ έγκο μου. Πολύ γρήγορα έγινε ανεξάρτητη. Δημοσιεύει σκίτσα και κόμικς με την υπογραφή της, (συνεργάζοντας με το 9ο Κύμα της Ελευθεροτυπίας), έχει κάνει ατομικές εκθέσεις με έργα της, φτιάχνει φαντζίν, παίρνει μέρος σε εναλλακτικές εκδόσεις. Είναι πολύ δραστήρια.

Όλοι ξέρουν ότι πίσω από την υπογραφή Ιζόλα είναι η Τέτη Σώλου. Δεν είναι μυστικό. Είναι ένα πολύ σοβαρό και λυτρωτικό παιχνίδι.

Στην Κοζάνη ήρθε με την παραδοσιακή φορεσιά, το κιχί στο κεφάλι και την τσότρα να κρέμεται από τον ώμο της. Έγινε αφίσα και μπάνερ της πρώτης Γιορτής Πολυγλωσσίας, γνώρισε τον πολυπολιτισμικό πλούτο της Κοζάνης, τους δημιουργικούς και ζεστούς ανθρώπους της, απόχτησε φίλους και από φλερτάρει

επίμονα με το ιστορικό παρελθόν και το δημιουργικό παρόν της πόλης.

Από πού αντλείς τις εικόνες σου; Έχεις επηρεαστεί από έλληνες σκιτσογράφους και για ποιον έχεις να πεις έναν λόγο;

Δεν ξέρω να πω πόσο έχω επηρεαστεί από άλλους σκιτσογράφους. Ξέρω όμως ότι οι άνθρωποι που συναντάμε στη ζωή μας γράφουν μέσα μας. Κι εμείς καταγράφουμε ακόμα κι αυτά που βλέπουμε με την άκρη του ματιού μας. Σκέψου τώρα πόσα είναι τα πράγματα μας κινητοποιούν και μας εμπνέουν και φυσικά είναι αδύνατον να προσδιορίσουμε.

Συνίδως οι συγγραφείς και οι καλλιτέχνες είναι μοναχικά άτομα, ίσως γιατί η επιλεκτική μοναχιά δίνει χρόνο στην ονειροπόληση τους. Εσύ κάτω από ποιες συνθήκες δημιουργείς;

Πριν από μερικά χρόνια θα σου απαντούσα ότι μου αρέσει η νύχτα γιατί δεν χτυπάνε τηλέφωνα, δεν έρχονται sms και όλοι οι θόρυβοι είναι καθησυχαστικά μακρινοί. Χωρίς να το αναιρώ αυτό, γιατί εξακολουθεί να μου αρέσει, σήμερα μπορώ να σχεδιάσω μια χαρά κι ανάμεσα σε πολλά άτομα. Άλλωστε το κάνω συχνά, αφού πάντα έχω μαζί μου το μπλοκ μου και την κασετίνα μου για να σκιτσάρω όπου βρίσκω ότι μου αρέσει.

Πότε και πως «συνάντησες» τον Λευκάδιο Χερν;

Ήταν ένας κεραυνοβόλος έρωτας που με βρήκε αναπάντεχα. Πριν από οχτώ χρόνια διάβασα μια μικρή ιστορία του. Αυτό ήταν! Με συνεπήρε τόσο που χωρίς δεύτερη σκέψη άρχισα να μεταφράζω. Μετέφρασα το «Καϊντάν», το «Κοττό», το «Ιαπωνικό Μωσαϊκό», τα «Ιαπωνικά Παραμύθια», τους «Ισκιους» και συνέχιζω. Τα τρία πρώτα εκδόθηκαν πέρσι για πρώτη φορά στην ολοκληρωμένη μορφή τους και μάλιστα φέτος μπήκαν στις σχολικές βιβλιοθήκες πεντακοσίων σχολείων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευ-

σης. Θέλω να μεταφράσω όλα τα έργα του της ιαπωνικής περιόδου. Ο κόσμος του Λευκάδιου δεν είναι απλώς ο εξωτισμός και το μυστήριο της Άπω Ανατολής. Είναι ένας κόσμος πανανθρώπινων αξιών που κατέγραψε ένας άνθρωπος με ήθος, ενσυναίσθηση και ευρύτατο πνεύμα. Ο Λευκάδιος ήταν οικουμενικός άνθρωπος. Το έργο του και η οδύσσεια της ζωής του έχουν πολλά να πουν και να δώσουν στον σύγχρονο άνθρωπο.

Τα ταξίδια τι ρόλο έχουν πάξει στην ζωή σου και κατ' επέκταση στην δουλειά σου;
Τα ταξίδια είναι πηγή έμπνευσης. Καθώς τα μάτια βλέπουν καινούργια πράγματα, γεννιούνται καινούργια συναισθήματα και καινούργιες σκέψεις. Ο ορίζοντας διευρύνεται κι έχεις καινούργια πράγματα να εκφράσεις και καινούργιους τρόπους να τα πεις.

Ποια είναι η σχέση σου με τα παιδιά και τι εισπράττεις από αυτά;
Στα παιδιά η φαντασία προηγείται της πραγματικότητας κι αυτό τα κάνει πραγματικούς καλλιτέχνες. Έχουν πρωτότυπο τρόπο να προσεγγίζουν τα πράγματα και να δίνουν λύσεις καταπληκτικές. Τα θαυμάζω. Ζωγραφίζουμε μαζί στα σχολεία ή στην πλατεία της γειτονιάς μου απλώνοντας χαρτί του μέτρου πάνω στο γρασίδι, όταν ο καιρός είναι καλός. Κι

όταν τελειώνουμε είναι σαν να έχω πιει αναζωγονητικό νερό από την πηγή της νιότης, που θα έλεγε και ο Λευκάδιος Χερν.

Τι ευχή θα έδινες για τους αναγνώστες του περιοδικού μας αλλά και σε όλους τους Έλληνες που ζουν και βιώνουν σε δύσκολους καιρούς;

Να διαβάζουν Ιζόλα και Λευκάδιο Χερν!

Εκείνο που έμαθα από την Τέτη Σώλου είναι ότι και οι σκιτσογράφοι έχουν τα λαμπερά τους αστέρια. Κι ας μην βγαίνουν στο γυαλί, κι ας μην φωνάζουν. Καταφέρουν μερικοί με την πένα τους να ξεκλειδώνουν την δυσπιστία μας. Να κερδίζουν την εμπιστοσύνη μας και να κάνουν τα σκίτσακια τους, φίλους μας!

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ

Η Τέτη Σώλου γεννήθηκε και ζει στην Αθήνα. Τα Πατήσια, η Κυψέλη και τα Εξάρχεια είναι οι γειτονιές της. Η Κομοτηνή είναι η πόλη των φοιτητικών της χρόνων και η Θεσσαλονίκη η πόλη της καρδιάς της.

Σπούδασε πιάνο και νομικά, αλλά δεν έγινε ούτε μουσικός ούτε δικηγόρος. Αφοσιώθηκε ολοκληρωτικά σε αυτό που από μικρή αγαπόύσε περισσότερο: τα σκίτσα, τα βιβλία και τα παιδιά. Πολύ σύντομα ανακάλυψε πόσο σπουδαία

είναι η αρχιτεκτονική του βιβλίου και έτσι στις δραστηριότητες της προστέθηκε και η καλλιτεχνική επιμέλεια.

Ένας άλλος τομέας με τον οποίο ασχολήθηκε είναι οι δραστηριότητες για παιδιά: παιχνίδια, σπαζοκεφαλίες, σταυρόλεξα, γλωσσοπαίγνια, επιτραπέζια κ.α.

Από το 1988 έχει εικονογραφήσει πάνω από 150 βιβλία, λογοτεχνικά, μορφωτικά και ψυχαγωγικά, έχει κάνει καλλιτεχνική επιμέλεια σε βιβλία για παιδιά και ενήλικες, έχει συνεργαστεί με εφημερίδες (Έθνος, Κυριακάτικη Ελευθεροτυπία και στο 90 Κύμα της Ελευθεροτυπίας) και περιοδικά φτιάχνοντας κόμικς και σελίδες για παιδιά, έχει φτιάξει επιτραπέζια παιχνίδια, αυτοκόλλητα, αφίσες και cd-rom και έχει γράψει δικά της βιβλία. (Τα βιβλία της σειράς Στυβοκεφαλιές, που έχει γράψει και εικονογραφήσει, έχουν ξεπεράσει τη 17η έκδοση).

Το 2013 δημιούργησε την Ιζόλα και το 2014 εκδόθηκαν τρία από τα βιβλία του Λευκάδιου Χερν που έχει μεταφράσει.

Έχει κάνει τέσσερις ατομικές εκθέσεις στην Ελλάδα και έχει πάρει μέρος σε διάφορες ομαδικές στην Ελλάδα και αλλού. Είναι μέλος της Γυναικείας Δογμοτεχνικής Συντροφιάς, του Κύκλου του Ελληνικού Παιδικού Βιβλίου (IBBY) και της Ένωσης Δημοσιογράφων-Συγγραφέων Τουρισμού Ελλάδος (ΕΔΣΤΕ-FIJET).

Μπορείτε να μάθετε περισσότερα για την Τέτη Σώλου στην ιστοσελίδα της <http://tetysolou.wix.com/solos>

<http://tetysolou.blogspot.gr/>
ή στο fb : <https://www.facebook.com/tetysolou>

**CAFE - BAR
ΜΑΚΕΔΟΝΟΜΑΧΩΝ 1 - KOZANI**